

Szczegółowy Opis Przedmiotu Zamówienia

Wykonanie badania ewaluacyjnego „Ocena jakości i efektów realizacji Osi priorytetowej III PO WER – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, w tym badanie zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia dzięki wsparciu z EFS”

Badanie „Ocena jakości i efektów realizacji Osi priorytetowej III PO WER – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, w tym badanie zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia dzięki wsparciu z EFS” to ewaluacja ex post.

Głównym celem badania jest ocena skuteczności działań oraz jakości i trwałości efektów III Osi PO WER – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju.

Cel szczegółowy 1: Ocena, w jaki sposób wsparcie z EFS przyczyniło się do osiągnięcia celów III Osi priorytetowej PO WER wraz z identyfikacją barier i dobrych praktyk służących osiągnięciu zakładanych celów.

Cel szczegółowy 2: Ocena efektów realizowanych działań w zaplanowanych typach operacji i ich wpływu na poprawę jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym i jego dopasowania do rynku pracy.

Cel szczegółowy 3: Ocena skuteczności, użyteczności i trwałości interwencji PO WER wspierających zmiany organizacyjne i rozwój kompetencji kadr uczelni.

Cel szczegółowy 4: Ocena użyteczności i trwałość zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia.

Odbiorcami wyników badania będą:

- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, w tym kadra zarządzająca i pracownicy odpowiedzialni za koordynację PO WER,
- Ministerstwo Edukacji i Nauki jako instytucja odpowiedzialna za realizację polityki państwa w obszarze szkolnictwa wyższego i wspierająca rozwój polskich uczelni,
- Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, jako Instytucja Zarządzająca PO WER,
- Uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym, w tym w szczególności kadry zarządzające uczelniami,
- Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej,
- podmioty działające na rzecz edukacji współpracujące z uczelniami (np. jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe) oraz podmioty wspierające absolwentów uczelni, w tym potencjalni pracodawcy.

I. Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
----------------------	---

Przedmiot zamówienia	3
Kontekst i uzasadnienie zamówienia	3
Kryteria ewaluacji	10
Cele i pytania badawcze	10
Zakres badania	13
2. Minimalne wymagania metodologiczne	15
Ryzyka związane z realizacją badania	21
3. Produkty badania.....	21
Raport metodologiczny	22
Raport cząstkowy	23
Raport końcowy	25
Publikacja (np. broszura informacyjna, broszura dobrych praktyk)	29
Ekspertyza branżowa	29
Dodatkowe wymagania dotyczące produktów badania	31
4. Organizacja badania	32
Kontakt z Zamawiającym	32
Harmonogram	33

1. Wprowadzenie

Przedmiot zamówienia

Przedmiotem zamówienia jest wykonanie badania ewaluacyjnego, którego rezultatem będzie podsumowanie i ocena efektów, jakie przyniosły działania realizowane i wspierane w ramach III Osi PO WER oraz weryfikacja ich skuteczności, użyteczności i trwałości w perspektywie długookresowej. Ocenie poddana zostanie także użyteczność i trwałość zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia.

Kontekst i uzasadnienie zamówienia

Program Wiedza Edukacja Rozwój jest kompleksowym programem wsparcia w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia uczelnią. Wykorzystuje środki z Europejskiego Funduszu Społecznego, by uruchomić pozytywne zmiany w przestrzeni społecznej, gospodarczo-ekonomicznej, firmach, instytucjach publicznych, uczelniach, relacjach społecznych i biznesowych. Dzieli się na sześć osi priorytetowych (I-VI).

W ramach III Osi priorytetowej – **Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju** wsparcie zostało skierowane do dwóch kategorii regionów: słabiej rozwiniętych, do których zakwalifikowano 15 województw oraz lepiej rozwiniętego województwa mazowieckiego. Działalność dydaktyczna uczelni nie była ograniczona wyłącznie do terytorium regionu, w którym mają one siedzibę. Uczelnie mogły prowadzić działania na dowolnym obszarze i kierować swoją ofertę dydaktyczną do osób spoza danego regionu oraz do cudzoziemców. W konsekwencji skala oddziaływania tych przedsięwzięć miała wymiar ogólnopolski. Jednak w przypadku konkursów prowadzonych w NCBR działania nie były wyodrębniane ze względu na kategorie regionu, ze względu na ogólnopolski charakter przedsięwzięć.

Cele szczegółowe Programu:

1. Podniesienie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa.
2. Zwiększenie jakości i efektywności kształcenia na studiach doktoranckich.
3. Poprawa dostępności międzynarodowych programów kształcenia dla osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym z Polski oraz dla cudzoziemców.
4. Wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego.
5. Wsparcie adaptacji (reorientacji zawodowej) pracowników uczelni przechodzących procesy restrukturyzacyjne wynikające z konsolidacji uczelni.
6. Poprawa dostępności szkolnictwa wyższego.

Oczekiwane efekty Programu:

1. Zwiększenie szans na zatrudnienie absolwentów szkół wyższych w obszarach kluczowych dla gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa.
2. Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości studiów doktoranckich.
3. Zapewnienie dostępności międzynarodowych programów kształcenia dla studentów polskich i zagranicznych.
4. Zmiany w zakresie zarządzania procesem kształcenia oraz nabycie kompetencji dydaktycznych lub zarządczych przez kadry uczelni.

PO WER jest programem krajowym finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz współfinansowanym z krajowych środków publicznych i prywatnych. Na realizację zadań w ramach III Osi priorytetowej przeznaczono ogółem 1 241 687 813 EUR, w tym wkład UE to 1 047 042 632 EUR.

Instytucją zarządzającą realizacją wszystkich działań w ramach III Osi priorytetowej (tj. Działań 3.1-3.6¹) jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, zaś Narodowe Centrum Badań i Rozwoju pełni rolę Instytucji Pośredniczącej.

NCBR zorganizowało i przeprowadziło **55 naborów w ramach 36 konkursów** (tab. 1, 2) i **22 projekty realizowane w trybie pozakonkursowym** (tab. 3). W tym drugim przypadku tryb pozakonkursowy był stosowany w przypadkach określonych w dokumentacji Programu (Umowa Partnerstwa i Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych – SzOOP), a przede wszystkim: kiedy ze względu na charakter lub cel projektu, wnioskodawcą był podmiot jednoznacznie określony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie (np. ministerstwo) oraz gdy uznano, że dany projekt ma strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju.

Tab. 1. Zestawienie konkursów prowadzonych przez NCBR w ramach poszczególnych działań III Osi priorytetowej PO WER w latach 2015-2023²

Działania w ramach III Osi priorytetowej	Liczba konkursów	Łączna wartość alokacji poszczególnych konkursów w ramach działań (mln zł)
3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	17	2 097,7
3.2 Studia doktoranckie	2	310
3.3 Umiejdzynarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego	1	145
3.4 Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego	4	202
3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	12	3 626,7

Tab. 2. Szczegółowy opis konkursów prowadzonych przez NCBR w ramach poszczególnych działań III Osi priorytetowej PO WER w latach 2015-2023

Numer konkursu	Działanie	Nazwa działania	Tytuł konkursu	Rok startu	Status	Planowana data zakończenia projektów	Ewaluacja konkursu w poprzednich latach
POWR.03.01.00-IP.08-00-PRK/15	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Program Rozwoju Kompetencji	2015	Uruchomiony	2017-05-31 2022-12-31	Tak
POWR.03.04.00-IP.08-00-ANT/15	3.4	3.4 Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego	Projekty dotyczące obsługi systemów antyplagiatowych	2015	Anulowany	brak	Nie dotyczy
POWR.03.01.00-IP.08-00-SP1/15	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Studiujesz? Praktykuj!	2015	Uruchomiony	2017-03-31 2019-02-28	Tak

¹ 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym, 3.2 Studia doktoranckie, 3.3 Umiejdzynarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego, 3.4 Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego, 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych, 3.6 Wsparcie reorientacji zawodowej pracowników uczelni.

² Stan na 31 maja 2023 r.

POWR.03.01.00-IP.08-00-ABK/15	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Akademickie Biura Karier	2015	Uruchomiony	2018-06-30 2020-12-29	Tak
POWR.03.01.00-IP.08-00-PRK/16	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Program Rozwoju Kompetencji	2016	Uruchomiony	2018-03-31 2022-12-31	Tak
POWR.03.01.00-IP.08-00-NPK/16	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Nowe Programy Kształcenia	2016	Uruchomiony	2018-09-30 2023-12-35	Tak
POWR.03.01.00-IP.08-00-EFI/16	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Edukacja Filozoficzna	2016	Uruchomiony	2018-06-30 2019-09-30	Tak
POWR.03.03.00-IP.08-00-MPK/16	3.3	3.3 Umiejscowienie polskiego szkolnictwa wyższego	Międzynarodowe Programy Kształcenia	2016	Uruchomiony	2019-07-31 2022-12-31	Tak
POWR.03.01.00-IP.08-00-SK2/16	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Ścieżki Kopernika 2.0	2016	Uruchomiony	2018-06-30 2019-08-31	Tak
POWR.03.04.00-IP.08-00-PKD/16	3.4	3.4 Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego	Podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej	2016	Uruchomiony	2018-03-31 2020-03-31	Tak
POWR.03.02.00-IP.08-00-DOK/16	3.2	3.2 Studia doktoranckie	Interdyscyplinarne Programy Studiów Doktoranckich	2017	Uruchomiony	2021-09-30 2023-12-31	Tak
POWR.03.01.00-IP.08-00-SP2/17	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Studujesz? Praktykuj!	2017	Uruchomiony	2018-09-30 2021-01-31	Tak
POWR.03.01.00-IP.08-00-ABK/17	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Akademickie Biura Karier	2017	Uruchomiony	2019-05-31 2023-08-31	Tak
POWR.03.01.00-IP.08-00-BPO/17	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Rozwój kadr dla sektora usług dla biznesu	2017	Uruchomiony	2019-04-30 2022-12-31	Tak
POWR.03.01.00-IP.08-00-MOT/17	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Rozwój kadr dla przemysłu motoryzacyjnego	2017	Uruchomiony	2019-06-30 2022-09-30	Tak
POWR.03.04.00-IP.08-00-PKD/17	3.4	3.4 Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego	Podniesienie kompetencji kadry dydaktycznej	2017	Uruchomiony	2019-07-31 2021-09-30	Tak
POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ1/17	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Zintegrowane Programy Uczelni Ścieżka I	2017	Uruchomiony	2020-04-01 2023-12-31	Tak
POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ2/17	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Zintegrowane Programy Uczelni Ścieżka II	2017	Uruchomiony	2021-11-30 2023-12-31	Tak
POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ3/17	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Zintegrowane Programy Uczelni Ścieżka III	2017	Uruchomiony	2022-10-31 2023-12-31	Tak

POWR.03.02.00-IP.08-00-DOK/17	3.2	3.2 Studia doktoranckie	Interdyscyplinarne Programy Studiów Doktoranckich	2017	Uruchomiony	2021-06-30 2023-12-31	Tak
POWR.03.01.00-IP.08-00-UMO/17	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	„Uniwersytet Młodego Odkrywcy”	2017	Uruchomiony	2019-05-15 2023-03-31	Nie
POWR.03.01.00-IP.08-00-DUO/18	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Studia dualne	2018	Uruchomiony	2020-09-30 2023-12-31	Nie
POWR.03.01.00-IP.08-00-PKN/18	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Programy kształcenia nauczycieli	2018	Uruchomiony	2021-09-30 2023-12-31	Nie
POWR.03.01.00-IP.08-00-3MU/18	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Trzecia Misja Uczelni	2018	Uruchomiony	2020-02-01 2023-12-31	Tak
POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ1/18	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Zintegrowane Programy Uczelni – Ścieżka I	2018	Uruchomiony	2021-11-30 2023-12-31	Nie
POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ2/18	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Zintegrowane Programy Uczelni – Ścieżka II	2018	Uruchomiony	2023-04-30 2023-12-31	Nie
POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ3/18	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Zintegrowane Programy Uczelni – Ścieżka III	2018	Uruchomiony	2023-08-31 2023-12-31	Nie
POWR.03.05.00-IP.08-00-REG/18	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Zintegrowane Programy Uczelni na rzecz Rozwoju Regionalnego	2018	Uruchomiony	2021-10-31 2023-12-31	Nie
POWR.03.01.00-IP.08-00-MOC/18	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Kurs na MOOC	2018	Uruchomiony	2020-12-31 2023-12-31	Nie
POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/19	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Uczelnia dostępna	2019	Uruchomiony	2021-05-28 2023-12-31	Tak
POWR.03.01.00-IP.08-00REG-BPO/19	3.1	3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	Rozwój kadr dla sektora usług dla biznesu	2019	Uruchomiony	2022-08-31 2023-12-31	Nie
POWR.03.05.00-IP.08-00-PUN/19	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Projektowanie Uniwersalne	2019	Uruchomiony	2022-12-31 2023-12-31	Nie
POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/20	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Uczelnia dostępna II	2020	Uruchomiony	2022-12-31 2023-12-31	Tak
POWR.03.05.00-IP.08-00-CWD/20	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	Centrum wiedzy o dostępności	2020	Uruchomiony	2023-03-21 2023-12-31	Tak
POWR.03.05.00-IP.08-00-	3.5	3.5 Kompleksowe programy szkół	Uczelnia dostępna III	2021	Uruchomiony	2023-03-31 2023-12-31	Tak

DOS/21		wyższych					
POWR.03.04.00-IP.08-00-KPU/21	3.4	3.4 Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego	Kadra dydaktyczna dla projektowania uniwersalnego	2021	Uruchomiony	2023-03-31 2023-10-31	Nie

Tab. 3. Projekty w trybie pozakonkursowym PO WER prowadzone przez NCBR w latach 2015-2023

Numer naboru	Działanie	Beneficjent	Tytuł projektu	Rok podpisania umowy	Planowana data zakończenia projektów
POWR.03.03.00-IP.08-00-P01/15	3.3	MEiN	Najlepsi z najlepszych!	2015	2017-04-30
POWR.03.01.00-IP.08-00-P02/15	3.1	MEiN	Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych	2016	2020-08-30
POWR.03.02.00-IP.08-00-P03/15	3.2	MEiN	Kształcenie na studiach doktoranckich: Opracowanie programów studiów doktoranckich o zróżnicowanych profilach	2016	2017-01-31
POWR.03.03.00-IP.08-00-P04/16	3.3	MEiN	Akredytacje zagraniczne	2016	2021-12-31
POWR.03.04.00-IP.08-00-P06/16	3.4	OPI-PIB	Przygotowanie Jednolitego Systemu Antyplagiatowego i jego wdrożenie oraz obsługa	2017	2019-06-30
POWR.03.04.00-IP.08-00-P07/16	3.4	MEiN	Liderzy w zarządzaniu uczelnią	2017	2023-11-15
POWR.03.01.00-IP.08-00-P08/16	3.1	MEiN	Opracowanie modelowych programów kształcenia nauczycieli	2017	2018-03-31
POWR.03.03.00-IP.08-00-P09/16	3.3	MEiN	Najlepsi z najlepszych! 2.0	2017	2018-12-31
POWR.03.04.00-IP.08-00-P05/16	3.4	MEiN	Wspieranie procesów konsolidacji uczelni	2018	2023-11-15
POWR.03.03.00-IP.08-00-P12/18	3.3	NAWA	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej	2018	2021-06-30
POWR.03.03.00-IP.08-00-P14/18	3.3	NAWA	Podniesienie kompetencji kadry akademickiej i potencjału instytucji w przyjmowaniu osób z zagranicy – Welcome to Poland	2018	2023-09-30
POWR.03.03.00-IP.08-00-P13/18	3.3	NAWA	Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej	2018	2022-03-31
POWR.03.03.00-IP.08-00-P11/18	3.3	MEiN	Najlepsi z najlepszych! 3.0	2018	2020-04-30

POWR.03.01.00-IP.08-00-015/18	3.1	MEiN	Szkoła Orłów	2018	2023-11-15
POWR.03.06.00-IP.08-00-P10/18	3.6	MEiN	Wspieranie procesów restrukturyzacji zatrudnienia w ramach konsolidacji uczelni	2018	2022-07-31
POWR.03.03.00-IP.08-00-P16/18	3.3	NAWA	Wspieranie zdolności instytucjonalnej polskich uczelni poprzez tworzenie i realizację międzynarodowych programów studiów	2018	2023-12-31
POWR.03.03.00-IP.08-00-P19/18	3.3	MEiN	Najlepsi z najlepszych! 4.0	2019	2023-11-15
POWR.03.01.00-IP.08-00-P17/18	3.1	Ministerstwo Infrastruktury	Praktyki morskie dla studentów uczelni morskich	2019	2023-09-30
POWR.03.03.00-IP.08-00-P18/19	3.3	NAWA	Poland My First Choice	2019	2023-08-31
POWR.03.01.00-IP.08-00-P24/22	3.1	NCBR	Uczelnie przyszłości – nowe możliwości w zakresie kształcenia	2023	2023-11-30
POWR.03.04.00-IP.08-00-P23/21	3.4	MEiN	Doskonałość dydaktyczna uczelni	2021	2023-11-15
POWR.03.03.00-IP.08-00-P22/20	3.3	NAWA	NAWA 2 – profesjonalizacja i doskonalenie funkcjonowania organizacji	2021	2023-09-30

Tab. 4. Liczba projektów realizowanych przez poszczególne uczelnie w ramach III Osi priorytetowej PO WER w latach 2015-2023

Nazwa uczelni ³	Liczba umów
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	68
Politechnika Śląska	49
Uniwersytet Śląski w Katowicach	46
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	39
Uniwersytet Jagielloński	37
Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu	37
Uniwersytet Szczeciński	33
Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	32
Uniwersytet Warszawski	31
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	27
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	25
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	24
Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie	24
Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	23
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	23

³ Zestawienie obejmuje uczelnie, które zrealizowały powyżej 20 projektów

Uniwersytet WSB Merito we Wrocławiu	28
Politechnika Łódzka	22
Politechnika Warszawska	22
Uniwersytet Wrocławski	22
Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie	22
Lubelska Akademia WSEI	22
Politechnika Lubelska	21
Uniwersytet WSB Merito w Gdańsku	21
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II	20
Uniwersytet Łódzki	20
Wyższa Szkoła Prawa i Administracji Rzeszowska Szkoła Wyższa z siedzibą w Rzeszowie	20

Kryteria ewaluacji

W ramach badania zostanie przeprowadzona ocena pod kątem następujących kryteriów ewaluacyjnych: skuteczności, efektywności, użyteczności i trwałości.

Skuteczność – rozumiana jako stopień, w jakim otrzymane w ramach realizowanych projektów wsparcie z EFS przyczyniło się do osiągnięcia celów III Osi priorytetowej PO WER oraz celów niezamierzonych.

Efektywność – rozumiana jako relacja pomiędzy poniesionymi nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) w realizowanych w ramach III Osi priorytetowej PO WER projektach, a osiągniętymi efektami interwencji.

Użyteczność – rozumiana, na ile zrealizowane w projektach działania są użyteczne z perspektywy społeczno-gospodarczej i realizują długofalową politykę rozwojową oraz odpowiadają na potrzeby wspieranych grup – studentów, absolwentów, władz i pracowników uczelni, niestandardowych odbiorców szkolnictwa wyższego.

Trwałość – rozumiana jako ocena prawdopodobieństwa utrzymania pozytywnych efektów działań realizowanych w ramach III Osi priorytetowej PO WER po zakończeniu finansowania oraz możliwości utrzymania wpływu efektów projektów w dłuższej perspektywie na procesy rozwoju na poziomie uczelni, regionu i kraju.

Cele i pytania badawcze

Głównym celem badania jest ocena skuteczności działań oraz jakości i trwałości efektów III Osi PO WER – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju.

Cel szczegółowy 1: Ocena, w jaki sposób wsparcie ze środków EFS przyczyniło się do osiągnięcia celów III Osi priorytetowej PO WER wraz z identyfikacją barier i dobrych praktyk służących osiągnięciu zakładanych celów.

1.1. Czy i w jakim stopniu wsparcie ze środków EFS przyczyniło się do osiągnięcia zakładanego celu głównego oraz celów szczegółowych III Osi priorytetowej PO WER?

1.2. Czy i w jakim stopniu projekty realizowane w ramach III Osi PO WER przyczyniły się do naprawy zdiagnozowanych obszarów problemowych i poprawy sytuacji?

1.3. Czy określone docelowe wartości wskaźników dla działań w ramach III Osi priorytetowej PO WER zostały osiągnięte? Z jakich powodów część nie została osiągnięta lub znacznie przekroczona?

1.4. W jakim stopniu założenia konkursów (np. typ wnioskodawcy - uczelnia publiczna vs. niepubliczna, poziom zarządzania projektem - uczelnia vs. wydział/jednostka uczelniana, forma działań wspierających; grupa docelowa oraz etap edukacji, na którym znajdowali się beneficjenci ostateczni) wpłynęły na osiągnięcie zakładanych celów poszczególnych Działań?

1.5. Jakie były największe bariery i dobre praktyki w realizacji założeń III Osi priorytetowej PO WER (na poziomie konkursów, realizowanych projektów oraz projektów pozakonkursowych), które przeszkadzały lub pomagały w osiągnięciu zamierzonych celów III Osi priorytetowej PO WER?

1.6. Na podstawie doświadczeń z wdrażania PO WER, które mechanizmy, rodzaje wsparcia okazały się szczególnie skuteczne, efektywne i użyteczne z punktu widzenia korzyści dla beneficjentów i odbiorców ostatecznych?

1.7. Czy zastosowane instrumenty spotkały się z popytem? W jakim stopniu osiągnięto cele operacyjne (wykorzystanie alokacji, rozliczenie finansowe i rzeczowe projektów) na poziomie Osi/poszczególnych działań?

Cel szczegółowy 2: Ocena efektów realizowanych działań w zaplanowanych typach operacji i ich wpływu na poprawę jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym i jego dopasowania do rynku pracy.

2.2. Jakie są efekty realizowanych projektów? Czy zidentyfikowane efekty można zgrupować, stworzyć klasyfikację efektów? Jeśli tak, jakie są kategorie efektów?

2.3. Czy i jakie niezamierzone efekty (pozytywne i negatywne z punktu widzenia podmiotów uczestniczących w interwencji - uczelni, jednostek uczelnianych i studentów oraz pracodawców współpracujących w projektach) miały miejsce w ramach realizowanych projektów?

2.4. Jak można ocenić efekty projektów pod kątem ich trafności i użyteczności w celu poprawy jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym i jego dopasowania do rynku pracy? W jaki sposób realizacja projektów w ramach wyróżnionych działań III Osi priorytetowej PO WER wpływa na rozwój relacji uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym?

2.5. W jaki sposób uczelnie diagnozują nowe wyzwania edukacyjne (z punktu widzenia uczelni, rynku pracy oraz polityk rozwojowych), wśród swoich pracowników i studentów? Które strategie identyfikacji okazały/okazują się najbardziej skuteczne?

Cel szczegółowy 3: Ocena skuteczności, użyteczności i trwałości interwencji PO WER wspierających zmiany organizacyjne i rozwój kompetencji kadr uczelni.

3.1. Jak i w jakim stopniu projekty realizowane w ramach III Osi PO WER wpłynęły na rozwój kompetencji kadr uczelni (dydaktycznych, administracyjnych, zarządczych)? Jakie trwałe zmiany można zaobserwować? Które formy wsparcia/prowadzone działania miały na nie największy wpływ?

3.2. Które działania w zaplanowanych typach operacji są najdłużej i najbardziej odczuwalne dla podmiotów realizujących projekty w ramach III Osi PO WER, a w przypadku których typów działań trwałość jest najniższa? Jakie są mechanizmy i przyczyny przesądzające o skuteczności wybranych form wsparcia?

3.3. Jakie inne czynniki, niezależne od wsparcia z EFS i w jakim zakresie, przyczyniły się do skuteczności, użyteczności i trwałości interwencji PO WER wspierającej zmiany organizacyjne i rozwój kompetencji kadr uczelni?

3.4. Czy i na jakich zasadach uczelnie współpracowały z przedsiębiorcami lub innymi podmiotami w ramach realizowanych projektów? Na ile ta współpraca wynikała z realnych potrzeb i ma swoją kontynuację, a na ile ta współpraca została zawiązana na potrzeby projektu w obliczu konieczności spełnienia wymogów konkursowych? Jaka wartość dodana płynie z tej współpracy dla uczelni, a jaka dla przedsiębiorców lub innych podmiotów?

Cel szczegółowy 4: Ocena użyteczności i trwałość zmian w zakresie zarządzania procesem kształcenia.

4.1. Czy w wyniku realizacji projektów zidentyfikowano zmiany w zakresie zarządzania procesem kształcenia? Jakiego rodzaju są to zmiany i czego dotyczą? Na ile te zmiany są trwałe i skuteczne?

4.2. Czy i w jakiej skali zmiany wywołane Programem mają wpływ na strategicznie działania w obszarze zarządzania ofertą uczelni, programami kształcenia, rozwojem kompetencji i kadr w podmiotach realizujących projekty w ramach III Osi PO WER?

Ewaluacja powinna dostarczyć wyczerpujących i wiarygodnych odpowiedzi na wszystkie wskazane powyżej pytania badawcze. Od Wykonawcy oczekuje się przedstawienia spójnej koncepcji realizacji badania ewaluacyjnego, uzupełnionej o propozycje dodatkowych pytań badawczych, zgodnych z celami i zakresem przedmiotowego badania. Wykonawca w swojej ofercie może uszczegółwić przedstawione pytania lub zaproponować nowe, które będą istotne z punktu widzenia celów badania. Warunkiem włączenia do badania dodatkowych zagadnień będzie akceptacja propozycji przez Zamawiającego.

Zakres badania

Zakres przedmiotowy: Badanie obejmuje ocenę:

- postępów we wdrażaniu oraz jakości i efektów realizacji III Osi priorytetowej PO WER – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju,
- w jaki sposób wsparcie z EFS przyczyniło się do osiągnięcia wszystkich celów dla Osi priorytetowej PO WER,
- wpływu realizowanych działań w zaplanowanych typach operacji na zwiększenie jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym i jego dopasowania do rynku pracy, a także wpływu na wzrost umiędzynarodowienia polskiego szkolnictwa wyższego,
- skuteczności, użyteczności i trwałości interwencji PO WER wspierających, zmiany organizacyjne i rozwój kompetencji kadr uczelni,
- zmian i ich trwałości, jakie zachodzą w zakresie narzędzi udostępniania informacji i danych o szkolnictwie wyższym.

Zakres podmiotowy: Badanie obejmuje beneficjentów, zgłoszone i realizowane przez nich projekty, instytucje/podmioty zaangażowane w ich realizację i wdrażanie, w tym pracowników NCBR oraz ostatecznych odbiorców wsparcia.

W latach 2015-2023 złożono **3966 wniosków o dofinansowanie** w ramach wszystkich konkursów III Osi priorytetowej PO WER.

W latach 2015-2023 na realizację projektów w ramach III Osi podpisano **2053 umowy** (tab. 5). Wartość dofinansowania z UE w realizowanych projektach wyniosła **5 563 816 825 zł⁴**.

Tab. 5. Liczba podpisanych umów na realizację projektów w ramach III Osi PO WER w latach 2015-2023⁵

Działania w ramach III Osi priorytetowej	Liczba podpisanych umów	Status projektu ⁶			Lider			
		Aktualny	Zakończony	Rozwiązany	Uczelnia publiczna	Uczelnia niepubliczna	Inna ⁷	Instytut badawczy
3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym	1266	91	1098	77	840	399	27	0
3.2 Studia doktoranckie	75	59	12	4	57	5	2	11
3.3 Umędzynarodowie nie polskiego szkolnictwa wyższego	77	6	58	13	30	34	13	0
3.4 Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego	85	15	57	13	69	12	3	1
3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych	549	417	123	9	301	235	13	0
3.6 Wsparcie reorientacji zawodowej pracowników uczelni	1	0	1	0	0	0	1	0
Podsumowanie	2053	588	1349	116	1297	685	59	12

⁴ Stan na 31 maja 2023 r.

⁵ Stan na 31 maja 2023 r.

⁶ Zgodnie z datą zakończenia projektu, stan na 31 maja 2023 r.

⁷ Uczelnie kościelne, administracja publiczna (projekty pozakonkursowe)

Efekty realizowanych projektów w ramach III Osi priorytetowej PO WER mierzone są za pomocą **14 wskaźników rezultatu bezpośredniego** oraz **25 wskaźników produktu**.

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego mierzone bezpośrednio po zakończeniu projektów obejmują między innymi: Liczba osób, które podniosły kompetencje w ramach działań uczelni wspartych z EFS, a także liczbę pracowników uczelni, którzy podnieśli swoje kompetencje zarządcze lub dydaktyczne.

Z kolei **wskaźniki produktu** obejmują między innymi liczbę osób objętych wsparciem EFS w ramach różnych działań: kursów, staży, nowych programów kształcenia, a także liczbę uczelni/podmiotów objętych wsparciem EFS w zakresie: wdrażania informatycznych narzędzi zarządzania i udostępniania informacji o szkolnictwie wyższym, działań niwelujących zidentyfikowane bariery dostępności oraz zwalczania lub przeciwdziałania skutkom pandemii COVID-19.

2. Minimalne wymagania metodologiczne

Szczegółowa koncepcja prac badawczych wraz z adekwatną do celu i zakresu badania metodologią zapewniającą realizację badania wraz z uzasadnieniem dla zaproponowanych metod powinna zostać zaproponowana przez Wykonawcę ewaluacji.

W ramach minimum metodologicznego Zamawiający oczekuje, że Wykonawca ewaluacji zapewni realizację badania w sposób zgodny ze standardami ewaluacji, w tym zapewni triangulację metod badawczych. Wymagane jest zastosowanie właściwych metod i technik w zakresie badań ilościowych i jakościowych.

Wymagane minimum metodologiczne obejmuje następujące elementy badania:

1. Analiza danych zastanych w obszarze treści dotychczasowych raportów ewaluacyjnych dot. konkurów ogłoszonych w ramach III Osi PO WER wraz z odniesieniem się do jej wyników w treści raportu.

Analiza powinna być przeprowadzona w oparciu o następujące źródła danych:

- Analiza przyczyn obniżenia kontraktacji w konkursach III OP PO WER, Sekcja Analiz i Ewaluacji NCBR, 2017.
- Identyfikacja problemów w projektach realizowanych w ramach PO WER. Analiza wyników ankiety, Sekcja Analiz i Ewaluacji NCBR, 2018.
- Ocena jakości i efektów realizacji III Osi priorytetowej PO WER Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. Raport końcowy, EVALU 2019.
- Analiza zapotrzebowania na kompetencje w gospodarce i na rynku pracy wraz z badaniem wartości docelowej wspólnego wskaźnika długoterminowego PO WER w obszarze szkolnictwa wyższego, CEAPP, IDEA, 2019.
- Ewaluacja interwencji wspierających umiędzynarodowienie, zmiany organizacyjne i rozwój kompetencji kadr uczelni, realizowanych w ramach Działań 3.3 (Umiędzynarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego) oraz 3.4 (Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego) III Osi priorytetowej PO WER Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju. Raport końcowy, ECORYS 2020.
- Niedopasowanie kompetencyjne w programach wsparcia studentów i doktorantów Raport II – programy kształtujące kluczowe kompetencje studentów. Raport końcowy 2022

- Ocena realizacji i pierwszych efektów konkursów PO WER Działania 3.5 "Uczelnia dostępna" oraz "Centrum wiedzy o dostępności". Raport końcowy z ewaluacji 2022
- Ocena realizacji i pierwszych efektów konkursu "Trzecia Misja Uczelni" w ramach PO WER, Działanie 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym. Raport końcowy 2023. EVALU

Efektom analizy danych zastanych ma być:

- a) Zestawienie wyników i wniosków wynikających z dotychczas opracowanych raportów ewaluacyjnych dot. konkurów ogłoszonych w ramach III Osi PO WER.
- b) Zestawienie dotychczasowych zidentyfikowanych na etapie przeprowadzonych ewaluacji efektów realizowanych/zrealizowanych projektów w ramach III Osi PO WER,
- c) Diagnoza luk w obszarach badawczych przeprowadzanych dotychczas ewaluacji, która będzie stanowić punkt wyjścia dla dalszych kroków w niniejszym badaniu, w tym doboru właściwych metod badawczych do pytań badawczych lub modyfikacji pierwszych założeń,

Wyniki analizy treści dotychczasowych raportów ewaluacyjnych powinny zostać przedstawione w postaci tabelarycznej/ lub innej ustrukturyzowanej formie w treści raportu metodologicznego.

Zamawiający udostępni Wykonawcy wyżej wymienione raporty ewaluacyjne. Część z nich jest dostępna na stronie internetowej NCBR pod linkiem: <https://www.gov.pl/web/ncbr/zrealizowane>, w części dot. PO WER.

2. Analiza danych zastanych wraz z odniesieniem się do jej wyników w treści raportu (przypisy do właściwych materiałów źródłowych) w obszarze szkolnictwa wyższego i jego roli w gospodarce i rozwoju kraju.

Analiza danych zastanych, powinna objąć minimum wskazane źródła danych:

1. Dokumenty programowe PO WER,
2. Dokumenty konkursowe III Osi PO WER (m.in. regulaminy konkursowe, dokumentacja projektów),
3. Strategiczne dokumenty rządowe, w tym: długookresowa strategia rozwoju kraju, strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), strategie zintegrowane, strategie ponadregionalne, Krajowe/Regionalne Inteligentne Specjalizacje, Strategia na rzecz doskonałości naukowej, nowoczesnego szkolnictwa wyższego; partnerstwa z biznesem i społecznej odpowiedzialności nauki, Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce,
4. Bazy danych GUS, dane z ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów szkół wyższych - system ELA, dane Zintegrowanego Systemu Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, dane o instytucjach naukowych, działalności naukowej i artystycznej, pracownikach akademickich oraz postępowaniach w staraniach o awanse naukowe RAD-ON,
5. Oferty edukacyjne/programy uczelni,
6. Inne źródła informacji istotne dla odpowiedzi na pytania badawcze.

Efektom analizy danych zastanych ma być:

- d) Diagnoza adekwatności założeń III Osi PO WER do aktualnej sytuacji gospodarczej kraju,
- e) Diagnoza bieżącej sytuacji uczelni, jednostek naukowych, studentów i pracowników, pod kątem korzyści i barier, jakie przyniosła im realizacja projektów w ramach konkursów III Osi PO WER.

Analiza danych zastanych, zarówno w obszarze dotychczasowych raportów ewaluacyjnych oraz sytuacja szkolnictwa wyższego w kontekście rozwoju gospodarki, musi zostać rozpoczęta na etapie przygotowywania oferty i zakończona na etapie raportu metodologicznego. Wnioski z analizy danych zastanych muszą zostać wykorzystane w raportach cząstkowym i końcowym. Dobór źródeł danych powinien być celowy i właściwy ze względu na cele ewaluacji. Zatem nie jest zasadna analiza wszystkich dostępnych źródeł danych zastanych z danego obszaru tematycznego.

3. Indywidualne wywiady pogłębione (IDI) lub diady, triady – min. 18 wywiadów łącznie, w tym:

- **min. 8 indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) lub diady, triady** z przedstawicielami NCBR, MEiN, MFiPR, NAWA (min. dwóch przedstawicieli na każdą z instytucji, zaangażowanych w programowanie i/lub organizację konkursów III Osi Priorytetowej PO WER).

Zamawiający dysponuje listą kontaktów do przedstawicieli NCBR, MEiN, MFiPR i NAWA.

- **min. 10 indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) lub diady, triady** z przedstawicielami podmiotów (uczelni, instytutów badawczych, inne) realizujących projekty w konkretnym obszarze tematycznym np. wyznaczonymi zgodnie z działaniami (3.1-3.5) (**po min. 2 wywiady na każdy obszar tematyczny**), tj. np. kadra zarządzająca odpowiedzialna za proces kształcenia (np. Prodziekan ds. kształcenia i studentów), przedstawiciel Szkoły Doktorskiej, biura lub innej komórki odpowiedzialnej za współpracę z zagranicą, biura ds. osób z niepełnosprawnościami. Zamawiający dopuszcza możliwość, aby respondentem badania był kierownik projektu, jeśli dysponuje odpowiednio szeroką wiedzą instytucjonalną.

Zamawiający nie dysponuje bezpośrednią listą kontaktów do przedstawicieli podmiotów (uczelni, instytutów badawczych, inne) realizujących projekty w konkretnym obszarze tematycznym np. wyznaczonymi zgodnie z działaniami (3.1-3.5). Zamawiający dysponuje jedynie danymi kontaktowymi (mail, telefon) do kierowników projektów, którzy mogą stanowić źródło informacji na temat przedstawicieli uczelni. Wykonawca samodzielnie będzie musiał pozyskać dane kontaktowe do wybranych respondentów.

4. Zogniskowane wywiady grupowe (FGI) – min. 6 wywiadów, po jednym na każde działanie (3.1-3.5), a w przypadku najobszerniejszego działania 3.1 minimum dwa FGI. W pojedynczym wywiadzie weźmie udział do 6 uczestników, w tym:

- Co najmniej dwóch przedstawicieli podmiotów (uczelni, instytutów badawczych, inne) realizujących projekty w konkretnym obszarze tematycznym np. wyznaczonymi zgodnie z Działaniami (3.1-3.5). Zamawiający wyklucza możliwość, aby były to te same osoby, które uczestniczyły w indywidualnych wywiadach pogłębionych (IDI) lub diady, triady, o których mowa powyżej.

- Co najmniej 2 ekspertów szkolnictwa wyższego z tytułem naukowym co najmniej doktor, w zidentyfikowanych obszarach tematycznych np. wyznaczonymi zgodnie z Działaniami (3.1-3.5). Zamawiający dopuszcza możliwość, aby jeden Ekspert uczestniczył w więcej niż jednym FGI, jeśli jego wiedza, dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe będzie adekwatny dla więcej niż jednego Działania.

Zamawiający nie dysponuje bezpośrednią listą kontaktów do przedstawicieli podmiotów (uczelni, instytutów badawczych, inne) realizujących projekty w konkretnym obszarze tematycznym np. wyznaczonym zgodnie z Działaniami (3.1-3.5). Zamawiający dysponuje jedynie danymi kontaktowymi (mail, telefon) do kierowników projektów, którzy mogą stanowić źródło informacji na temat przedstawicieli uczelni. Wykonawca samodzielnie będzie musiał pozyskać dane kontaktowe do wybranych respondentów.

FGI może się odbyć tylko z ekspertami zewnętrznymi zaakceptowanymi przez Zamawiającego, w tym celu lista (wraz z dowodami poświadczającymi spełnienie warunków, np. CV lub informacja o możliwości zapoznania się z dorobkiem naukowym Eksperta na portalu gromadzącym informacje o doświadczeniu zawodowym lub działalności naukowej, (np. google scholar, Researchgate, Polska Bibliografia Naukowa, LinkedIn, inne) musi zostać przekazana Zamawiającemu do akceptacji najpóźniej na 10 dni roboczych przed wywiadem.

Po stronie Wykonawcy leżą wszelkie kwestie formalno-prawne i inne związane z zatrudnieniem ekspertów, a także kwestie finansowo-rozliczeniowe z ekspertami.

Warsztat rekomendacyjny z przedstawicielami instytucji zaangażowanych bezpośrednio we wdrażanie badanych instrumentów mający na celu wypracowanie – praktycznych, możliwych do wdrożenia przez poszczególne instytucje rekomendacji.

W spotkaniu muszą wziąć udział co najmniej następujące osoby:

- wykonawca badania – wszyscy wymagani członkowie zespołu badawczego wchodzący w minimalny skład zespołu skierowanego do realizacji zamówienia,
- pracownicy NCBR zaangażowani w realizację konkursów w ramach III Osi PO WER „Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, w tym badanie skuteczności działań międzynarodowych w szkolnictwie wyższym”,
- wybrani adresaci rekomendacji spoza NCBR (m.in. Ministerstwo Edukacji i Nauki, Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej).

Ryzyka związane z realizacją badania

- Identyfikacja kompletnych, trafnych i użytecznych źródeł informacji i danych na potrzeby analizy danych zastanych w obszarze szkolnictwa wyższego w kontekście celów badania i odpowiedzi na pytania badawcze.
- Ryzyko trudności w zapewnieniu właściwego składu FGI, zwłaszcza dobór właściwych ekspertów zewnętrznych w zakresie szkolnictwa wyższego w zidentyfikowanych obszarach tematycznych np. wyznaczonych zgodnie z Działaniami (3.1-3.5).
- Trudności w rekrutacji odpowiednich rozmówców przedstawicieli uczelni, instytutów naukowych w konkretnym obszarze tematycznym np. wyznaczonym zgodnie z Działaniami (3.1-3.5) do

indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) lub diad, triad (posiadających wiedzę o realizowanych projektach, a także wiedzę instytucjonalną).

3. Produkty badania

W ramach realizacji zamówienia Wykonawca opracuje następujące produkty:

Produkt	Obowiązkowy	Na życzenie zamawiającego
Raport metodologiczny	+	
Prezentacja multimedialna raportu metodologicznego		+
Raport cząstkowy	+	
Prezentacja multimedialna raportu cząstkowego		+
Raport końcowy	+	
Tabela rekomendacji	+	
Prezentacja multimedialna raportu końcowego		+

Raport metodologiczny

Forma

Raport powinien być przygotowany w formacie .doc/.docx i PDF. Objętość raportu nie powinna przekraczać 40 stron (bez załączników). W przypadku gdy objętość raportu przekroczy dopuszczalną liczbę stron, raport zostaje odesłany Wykonawcy do poprawy bez czytania.

Raport zostanie przekazany pocztą elektroniczną w formacie .doc/.docx, .pdf.

Na prośbę Zamawiającego, Wykonawca ewaluacji przedstawi projekt raportu metodologicznego w trakcie spotkania (prezentacja .ppt/.pptx) w trybie zdalnym lub na spotkaniu w siedzibie Zamawiającego. Prezentacja projektu raportu nie powinna trwać dłużej niż 45 minut.

Struktura raportu

Struktura raportu powinna:

- być zwięzła, spójna, zorganizowana zgodnie z logiką badania wskazaną przez zamawiającego,
- zawierać wszystkie najważniejsze elementy związane z przeprowadzeniem i organizacją badania,
- eksponować części będące oryginalnym wkładem wykonawcy,
- być przygotowana na zasadzie unikania zbędnych powtórzeń z opisu przedmiotu zamówienia lub treści powszechnie znanych, powtarzalnych w badaniach (np. opisów czym jest dana metoda badawcza).

Zamawiający oczekuje następującej struktury raportu:

Element	Uwagi	Objętość
Spis treści		~ 1
Spis skrótów		~ 1
Koncepcja badania	Powinna obejmować co najmniej przedstawienie w formie ustrukturyzowanej (np. matrycy): <ul style="list-style-type: none"> • cel/cele badania, • logikę badania, • opis podejścia badawczego z uzasadnieniem, które powinno zawierać wstępne wnioski z analizy danych zastanych. 	~ 2
Wyniki analizy danych zastanych	<ul style="list-style-type: none"> • podsumowanie analizy danych zastanych zawierające informacje, które przyczynią się do udzielenia odpowiedzi na pytania badawcze • propozycje doszczegółowienia pytań badawczych wynikających z przeprowadzonych analiz (fakultatywnie) 	~ 10
Organizacja badania	Powinna obejmować co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> • wskazanie i opis produktów badania, w tym sposób prezentacji wyników, • opis ryzyk wraz ze sposobami ich uniknięcia/minimalizacji, • harmonogram badania wraz z przypisaniem zadań do poszczególnych członków zespołu. 	zależnie od celów badania
Załączniki:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Narzędzia badawcze (np. scenariusz wywiadu, scenariusz ankiety) 2. Analiza danych zastanych, która była podstawą do wyciągnięcia wniosków 3. Inne wymagane przez zamawiającego materiały (np. schemat prezentacji studiów przypadku) 	

Raport cząstkowy

Forma

Raport powinien być przygotowany w pliku .ppt/.pptx. Wzór raportu zostanie przekazany przez Zamawiającego. Raport powinien być zwięzły, zawierający najważniejsze wyniki wymagane przez Zamawiającego na tym etapie.

Raport zostanie przekazany pocztą elektroniczną w formacie .ppt/pptx.

Na prośbę Zamawiającego, Wykonawca ewaluacji przedstawi wyniki zawarte w raporcie cząstkowym w trakcie spotkania w trybie zdalnym lub w siedzibie Zamawiającego. Prezentacja projektu raportu nie powinna trwać dłużej niż 45 minut.

Struktura raportu

Struktura raportu powinna:

- być zwarta, spójna, zorganizowana zgodnie z logiką badania,
- być zorganizowana tematycznie zgodnie z zakresem wskazanym przez zamawiającego
- eksponować najważniejsze wyniki badawcze

- być użyteczna w kontekście dalszych etapów badania

Zamawiający oczekuje następującej struktury raportu:

Element	Uwagi	Objętość
Główne wnioski	Podsumowanie otrzymanych wyników, np. z wykorzystaniem infografik	~ 1
Opis stanu realizacji badania	Powinien obejmować co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> • zwięzły opis zrealizowanych prac badawczych, • rolę raportu w logice badania, • stan realizacji w harmonogramie badania. 	~ 1
Opis wyników	Szczegółowe przedstawienie otrzymanych wyników zgodnie z wymaganiami Zamawiającego. W miarę możliwości oprócz tekstu w prezentacji należy korzystać z różnych form wizualizacji danych, np. tabel, wykresów, schematów, infografik.	Zależnie od celów badania
Wnioski	Powinny obejmować co najmniej opis wniosków wypływających z otrzymanych wyników.	Zależnie od celów badania
Pozostałe	Dodatkowo mogą być zamieszczone inne materiały wynikające z realizacji badania, np.: zaktualizowane narzędzia badawcze, propozycja struktury raportu końcowego, propozycja projektów do studiów przypadku, itp.	

Raport końcowy

Forma

Raport powinien być przygotowany w formacie .doc/.docx i PDF. Objętość raportu nie powinna przekraczać 80 stron (bez załączników). Raport, którego objętość przekroczy wskazaną liczbę stron będzie odesłany do poprawy wykonawcy bez czytania. Liczba załączników (z wyłączeniem transkrypcji) nie może przekroczyć objętości raportu końcowego, czyli 80 stron.

Raport zostanie przekazany pocztą elektroniczną w formacie .doc i .pdf.

Na prośbę Zamawiającego, Wykonawca ewaluacji przedstawi wyniki zawarte w raporcie końcowym w trakcie spotkania w trybie zdalnym lub w siedzibie Zamawiającego. Prezentacja projektu raportu nie powinna trwać dłużej niż 45 minut.

Struktura raportu

Struktura raportu powinna:

- być logiczna i zorganizowana tematycznie (według celów szczegółowych badania, pytań ewaluacyjnych, a nie np. narzędzi, metod),
- „opowiadać historię” (wystarczy przeczytać spis treści by zapoznać się z głównymi wnioskami – pomagają w tym krótkie tytuły z „zaszytymi wynikami” - „Duże zainteresowanie, mało aplikacji” to pod tym względem lepszy tytuł niż „Zainteresowanie konkursami”),
- mieć maksymalnie 3 poziomy w spisie treści,

- eksponować najważniejsze elementy tj.: streszczenie wykonawcze oraz wnioski i rekomendacje.

Zamawiający oczekuje następującej struktury raportu:

Element	Uwagi	Objętość
Spis treści		
Spis skrótów		
Streszczenie wykonawcze (executive summary)	<p>Najważniejszy, najczęściej czytany element raportu.</p> <p>Struktura streszczenia wykonawczego: Wstęp (cel badania) Metodologia badania Główny wniosek z badania Omówienie głównych wniosków wg. struktury Cel - Wynik - Wniosek Cel - Wynik - Wniosek Cel - Wynik - Wniosek Rekomendacje</p> <p>Streszczenie wykonawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> powinno być napisane prostym językiem (bardziej przystępnym niż reszta raportu), powinno zawierać odwołania do stron raportu (część „omówienie wyników”), powinno zawierać dane liczbowe, statystyczne, powinno zawierać „gotowe zdania”, do wykorzystania w prezentacjach, mailach etc., może zawierać wypunktowania, listy nie powinno zawierać przypisów. 	<p>~ 4 (max 10% objętości raportu)</p> <p>1 akapit ~ 1 zdanie 1 akapit</p> <p>1 akapit 1 akapit 1 akapit 1 akapit</p>
Wstęp – opis badań	<p>Powinien zawierać:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zwięzły opis badanego programu/ problemu Kontekst: zakres tematyczny, czasowy, odniesienie do istniejących badań danego instrumentu / obszaru, wartość dodana bieżącego badania. Cele badania Koncepcję badania (krótki opis podejścia badawczego i metodologii z uzasadnieniem) 	~ 2
Opis wyników	<p>Wyniki omówione według logiki celów szczegółowych i ewentualnie pytań badawczych z ich zakresu.</p> <p>Każdy rozdział prezentujący wyniki badania związane z danym celem badania [poprzedzony jest wypunktowaniem punktach głównych wniosków i kluczowych wyniki („key findings”)</p> <p>Cel 1: główne wyniki, rozwinięcie, omówienie Cel 2: główne wyniki, rozwinięcie, omówienie Cel 3: główne wyniki, rozwinięcie, omówienie</p> <p>W obrębie omówienia wyników mogą być zamieszczone tabele i wykresy przedstawiające dane, infografiki, krótkie opisy przypadków (case studies), dobre praktyki</p>	Zależnie od celów badania
Tabela rekomendacji	Tabela rekomendacji	Zgodnie z

		wzorem z procedury ewaluacji
Załączniki:	<p>Metodologia Spis tabel, wykresów, rysunków etc. Bibliografia Studia przypadku (fakultatywne) Opisy dobrych praktyk (fakultatywne) Inne załączniki (np. narzędzia, transkrypcje)</p>	

Organizacja tekstu

Zamawiający oczekuje, że autorzy będą:

- dzielić tekst na możliwe krótkie całości: rozdziały i podrozdziały,
- w obrębie rozdziałów i podrozdziałów dzielić tekst na możliwe krótkie akapity z nagłówkami bądź wybitą tłustym drukiem główną myślą,
- używać tytułów rozdziałów i nagłówków, które sygnalizują wynik/wniosek zawarty w treści (np. „beneficjenci są zadowoleni z użytkowania strony NCBR” zamiast „opinia beneficjentów na temat strony NCBR”),
- używać możliwie krótkich tytułów (w przypadku spisu treści nigdy dłuższych niż 1 linijka), gdzie to możliwe stosować wypunktowania, listy.

Wykorzystanie elementów narracji

Żeby uczynić tekst bardziej interesującym, niekiedy można wykorzystać elementy narracji – mogą to być np. ramki z fragmentami danych jakościowych czy opisy studiów przypadku.

Ponadto raport końcowy musi być uporządkowany pod względem wizualnym, tzn. formatowanie tekstu oraz rozwiązania graficzne (tabele, grafy, mapy oraz inne narzędzia prezentacji informacji) zastosowane zostały w sposób jednolity oraz powodujący, że raport będzie czytelny i przejrzysty.

Rekomendacje

Zaproponowane rekomendacje powinny być adekwatne, użyteczne i realne do wdrożenia, a także powinny wynikać z uzyskanych wniosków. Rekomendacje nie powinny przedstawiać propozycji działań, które zostały już podjęte w obszarze objętym badaniem ewaluacyjnym. Rekomendacje powinny zostać przedstawione w formie pozwalającej na bezpośrednie operacyjne zastosowanie, tzn. w formie propozycji konkretnych zapisów w zakresie sposobu wdrożenia rekomendacji. Należy także dokonać ich priorytetyzacji. Liczba kluczowych rekomendacji zaproponowanych do wdrożenia nie może przekroczyć 10. W przypadku, gdy adresatami rekomendacji są 2 instytucje należy wskazać, która część rekomendacji i sposobu wdrożenia i w jakim zakresie dotyczy poszczególnych instytucji. Ewentualnie ograniczyć adresata do jednego, jeśli uzna się, że jednak ten podział jest niezasadny. Prezentacja rekomendacji powinna być sporządzona według poniżej wskazanego wzoru Tabeli rekomendacji.

Tabela 1 Wzór tabeli rekomendacji

Nr	Wniosek	Rekomendacja	Adresat	Sposób wdrożenia	Termin wdrożenia	Klasa rekomendacji	Obszar tematyczny	Efekt
----	---------	--------------	---------	------------------	------------------	--------------------	-------------------	-------

Tabela powinna zostać wypełniona według poniższych instrukcji i aktualnych Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020:

- *Wniosek* - wniosek na podstawie którego sformułowana została rekomendacja powinien być zwięzły i jednoznaczny. Konieczne jest wskazanie odpowiedniej strony/rozdziału w raporcie końcowym z badania.
- *Rekomendacja* - analogicznie do wniosku powinna być zwięzła i jednoznaczna. Konieczne jest wskazanie odpowiedniej strony lub stron w raporcie końcowym z badania.
- *Adresat rekomendacji* - instytucja (instytucje) odpowiedzialna za wdrożenie rekomendacji.
- *Sposób wdrożenia* - syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji.
- *Termin wdrożenia* - proponowana data wdrożenia rekomendacji (w kwartałach).
- *Klasa rekomendacji* - rekomendacja horyzontalna (operacyjna/strategiczna), programowa (operacyjna/strategiczna), pozasystemowa.
- *Obszar tematyczny* - zgodnie z klasyfikacją zawartą w *Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020*.
- *Spodziewany efekt wdrożenia* - opis rezultatu/korzyści wprowadzenia rekomendacji.

Oprawa graficzna raportów

Projekt graficzny raportów metodologicznego, cząstkowego, końcowego, musi uwzględniać zalecenia i wskazówki Zamawiającego lub być przygotowany na przekazany przez Zamawiającego wzorze. Ponadto projekty graficzne raportów muszą uwzględniać wytyczne Zamawiającego w zakresie oznaczania stosownymi logotypami przekazanymi Wykonawcy.

Raport metodologiczny, cząstkowy i końcowy muszą zostać wzbogacone wykresami i innymi formami wizualizacji danych (tj. tabele, schematy, grafiki). Raport końcowy musi zawierać spis tabel, wykresów, map, itp. form wizualizacji badanych zjawisk (każda forma wizualizacji posiada tytuł, numerację oraz źródło).

Podsumowanie wyników badania musi zostać zaprezentowane w postaci infografiki, tj. graficznej wizualizacji zabranych informacji, danych i wiedzy, zaprojektowanej w przystępny i jasny sposób dla odbiorcy. Infografika powinna zostać umieszczona w projekcie raportu końcowego, a następnie w raporcie końcowym i stanowić integralną część streszczenia badania (języku polskim). Infografika wraz z innymi elementami graficznymi raportu końcowego będzie podlegała akceptacji przez Zamawiającego.

Prezentacja graficzna wyników końcowych badania powinna przedstawiać najważniejsze:

- ogólne informacje o programie (np. czas trwania programu, alokacja, liczba konkursów, beneficjentów, kwota dofinansowanie ...),
- efekty programu (np. z zastosowaniem podziału właściwym dla celów badania),
- rekomendacje lub wnioski z badania,
- alternatywnie dobre praktyki.

Oprawa graficzna infografiki powinna wpisywać się w kolorystykę wzoru szablonu raportu końcowego przekazanego przez Zamawiającego Wykonawcy. Infografika powinna być zgodna z przyjętymi standardami graficznymi dotyczącymi tej formy wizualizacji danych⁸.

Pliki graficzne (m.in. schematy, wykresy) osadzone w tekście raportu końcowego muszą zostać dostarczone Zamawiającemu dodatkowo w plikach otwartych (umożliwiających ich edycję), np. w formacie xls, pptx.

Dodatkowe wymagania dotyczące produktów badania

Prosta polszczyzna

Raporty ewaluacyjne powinny być napisane przystępnie, zgodnie z zasadami prostej polszczyzny.

Zamawiający oczekuje, że Wykonawca będzie:

- stosował krótkie zdania (najlepiej nie więcej niż 20 wyrazów w zdaniu), unikał wtrąceń, gdzie to możliwe, stosował krótkie wyrazy – preferencja dla wyrazów do 3 sylab,
- unikał, gdy nie są one konieczne, wyrazów trudnych i rzadkich (np. „akcesja” zamiast „przystąpienie”, „partycypować” zamiast „uczestniczyć”)
- unikał kalek językowych (np. „produkt dedykowany czemuś” zamiast „produkt przeznaczony do czegoś”),
- objaśniał wyrazy i wyrażenia specjalistyczne (np. potencjał absorpcji, efekt dyfuzji, rafinacja informacji big data, agregacja danych), gdy pojawiają się po raz pierwszy,
- zamieszczał podmiot i orzeczenie zwykle na początku zdania (np. „badania przeprowadzono w odpowiedzi na zapotrzebowanie Centrum” zamiast „w odpowiedzi na zapotrzebowanie Centrum przeprowadzono badania”), gdzie to możliwe, używał czasowników w formie czynnej („wyniki wskazują” zamiast „wskazano”), unikanie imiesłowów (np. badając, zbadawszy) i rzeczowników odczasownikowych (niedopełnienie, wprowadzenie),
- organizował tekst chronologicznie (najpierw mowa jest o wydarzeniach wcześniejszych), w każdym zdaniu zawierał jedną główną myśl.

Wykonawca powinien zapoznać się z zasadami prostej polszczyzny opisanymi w poniższych źródłach:

- Filmy wprowadzające do tematu prostej polszczyzny:
  - <http://ksap.gov.pl/ksap/aktualnosci/vlog-prosto-i-kropka>
- Materiały dotyczące prostej polszczyzny:
  - http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/prosty_jezyk
  - <http://ppp.uni.wroc.pl/>
- Raport dotyczący prostej polszczyzny w raportach ewaluacyjnych:
  - Maziarz Marek et al., Język raportów ewaluacyjnych, 2012, <http://ppp.uni.wroc.pl/pliki/jezyk-raportow-ewaluacyjnych.pdf>
- Aplikacja Jasnopis pozwalająca sprawdzić poziom trudności tekstu: <https://jasnopis.pl/>

Dostępność raportu

⁸ np. <https://nauka.uj.edu.pl/documents/74541952/4d5cd0d8-236a-4f62-9dea-405b1986129e>

Ponadto, do obowiązków Wykonawcy będzie należało przygotowanie elektronicznej wersji raportu końcowego i prezentacji multimedialnej wyników końcowych w dodatkowych wersjach dla słabowidzących:

- 1) wersja z możliwością druku powiększonego;
- 2) wersja z alternatywnymi opisami;
- 3) wersja bez formatowania dostosowana do aplikacji komputerowej „Notatnik”.

Zamawiający dopuszcza przygotowanie jednej wersji html, która będzie kompilacją wszystkich powyższych.

Wykonawca jest zobowiązany przygotować ww. wersję raportu zgodnie z:

1. *Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020*, które są dostępne na Portalu Funduszy Europejskich⁹, w szczególności określonymi w Załączniku nr 2 Standardy dostępności dla polityki spójności 2014-2020¹⁰.

2. Zasadami adaptacji materiałów dydaktycznych do potrzeb osób słabowidzących¹¹ (publikacja zamieszczona na stronie Polskiego Związku Niewidomych).

4. Organizacja badania

Kontakt z Zamawiającym

Kickoff meeting (tj. spotkanie startowe projektu)

Pierwsze wspólne spotkanie Wykonawcy wraz z Zamawiającym odbędzie się do 5 dni roboczych od podpisania umowy na wykonanie badania. Celem spotkania będzie omówienie kluczowych kwestii związanych z projektem. Obowiązkowymi uczestnikami spotkania po stronie Wykonawcy są osoby wchodzące w minimalny skład zespołu skierowanego do realizacji zamówienia.

Raportowanie

Wykonawca ewaluacji będzie zobowiązany do:

1. Przekazywania cotygodniowego sprawozdania z realizacji prac analitycznych i badawczych (drogą mailową) – wzór sprawozdania zostanie przekazany przez Zamawiającego, pierwsze sprawozdanie powinno zostać przesłane wraz z raportem metodologicznym.
2. Udzielania odpowiedzi na pytania Zamawiającego dotyczące stanu realizacji badania oraz poszczególnych jego elementów w dowolnym momencie trwania procesu ewaluacji.

⁹ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-w-zakresie-realizacji-zasady-rownosci-szans-i-niedyskryminacji-oraz-zasady-rownosci-szans/>

¹⁰

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/55001/Zalacznik_nr_2_do_Wytycznych_w_zakresie_rownosci_zatwierdzone_050418.pdf

¹¹ http://pzn.org.pl/category/baza_wiedzy/edukacja/zasady-adaptacji-materialow-dydaktycznych/

3. Na 10 dni roboczych przed planowanymi FGI i warsztatem rekomendacyjnym Wykonawca ewaluacji dostarczy scenariusz i zakres tematyczny spotkań wraz z listą uczestników do akceptacji Zamawiającego.
4. Wykonawca ewaluacji jest zobowiązany do ścisłej współpracy z Zamawiającym na każdym etapie realizacji zamówienia. W wyjątkowych sytuacjach, gdy Zamawiający uzna, że zagrożony jest termin realizacji zamówienia, może on wezwać Wykonawcę ewaluacji na spotkanie z wyprzedzeniem 1 dnia roboczego.
5. Kontakty Zamawiającego z Wykonawcą ewaluacji będą odbywać się przy użyciu poczty elektronicznej, telefonicznie lub przy pomocy dostępnych aplikacji np. Skype dla firm lub MS Teams, w sytuacjach w których jest to możliwe.

Harmonogram

1. W terminie do 15 dni roboczych od dnia zawarcia umowy Wykonawca ewaluacji opracuje i przedstawi Zamawiającemu projekt raportu metodologicznego;
2. W terminie do 5 dni roboczych od dnia otrzymania projektu raportu metodologicznego Zamawiający akceptuje raport lub przekaże Wykonawcy ewaluacji ewentualne uwagi w formie elektronicznej lub na spotkaniu (tura I uwag);
3. W terminie do 5 dni roboczych od otrzymania uwag do projektu raportu metodologicznego Wykonawca ewaluacji przekaże Zamawiającemu raport metodologiczny uwzględniający te uwagi (tura I uwag);
4. W terminie do 5 dni roboczych od dnia otrzymania poprawionego raportu metodologicznego Zamawiający akceptuje raport lub przekaże Wykonawcy ewaluacji ewentualne uwagi w formie elektronicznej lub na spotkaniu (tura II uwag);
5. W terminie do 5 dni roboczych od otrzymania uwag do raportu metodologicznego Wykonawca ewaluacji przekaże Zamawiającemu raport metodologiczny uwzględniający te uwagi (tura II uwag);
6. W terminie najpóźniej do 70 dni roboczych od zawarcia umowy Wykonawca ewaluacji, przygotuje i przedstawi Zamawiającemu projekt raportu częściowego;
7. W terminie do 5 dni roboczych od dnia otrzymania projektu raportu częściowego Zamawiający akceptuje raport lub przekaże Wykonawcy ewaluacji ewentualne uwagi w formie elektronicznej lub na spotkaniu (tura I uwag);
8. W terminie do 5 dni roboczych od otrzymania uwag do projektu raportu częściowego Wykonawca ewaluacji przekaże Zamawiającemu raport częściowy uwzględniający te uwagi (tura I uwag);
9. W terminie do 85 dni od dnia zawarcia umowy Wykonawca przeprowadzi warsztat rekomendacyjny;
10. W terminie do 90 dni roboczych od dnia zawarcia umowy Wykonawca ewaluacji przygotuje i przedstawi Zamawiającemu projekt raportu końcowego;
11. W terminie do 5 dni roboczych od otrzymania projektu raportu końcowego Zamawiający akceptuje raport lub przekaże Wykonawcy ewaluacji ewentualne uwagi w formie elektronicznej (tura I uwag);
12. W terminie do 5 dni roboczych od otrzymania uwag do projektu raportu końcowego Wykonawca ewaluacji uwzględni uwagi i przekaże Zamawiającemu poprawiony projekt raportu końcowego (tura I uwag);
13. W terminie do 5 dni roboczych od otrzymania poprawionego raportu końcowego Zamawiający akceptuje raport końcowy lub przekaże Wykonawcy ewaluacji ewentualne uwagi w formie elektronicznej lub na spotkaniu (tura II uwag);

14. W terminie do 5 dni roboczych od otrzymania uwag do raportu końcowego Wykonawca ewaluacji uwzględni uwagi i prześle Zamawiającemu poprawiony raport końcowy (tura II uwag);
15. W terminie do 10 dni roboczych od dnia zaakceptowania przez Zamawiającego raportu końcowego, Strony sporządzą protokół odbioru tego produktu Badania.

Zamawiającemu przysługuje prawo do zgłoszenia zastrzeżeń do otrzymanego materiału w protokole. W przypadku nieuwzględnienia uwag Zamawiającego, może on odrzucić raport w całości lub przyjąć go z zastrzeżeniami zmniejszając proporcjonalnie wysokość wynagrodzenia dla Wykonawcy.